

Cyklos: Význam nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti človeka

Vitalij Olijnik

1. časť: Realita nebeskej svätyne

Pravoslávny kňaz v Rusku Andrej Kurajev v jednom zo svojich článkov položil otázku: „Načo potrebujete vedieť o učení nebeskej svätyne?“ Aký je jej soteriologický zmysel? Čo znamená svätyňa pre vaše osobné spasenie? Ako toto učenie pomáha vám ako kresťanovi ísť po ceste spásy? V teológii nemôžu byť dogmy bez kotvy, lebo všetko je napísané kvôli človeku a kvôli jeho spaseniu. Takže, ako nám potom prijatie tohto učenia pomáha byť lepším kresťanom? Práve odpovediam na tieto otázky bude venovaný cyklus s názvom: Význam nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti človeka.

Nato, aby sme mohli hovoriť o význame nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti človeka, je najprv potrebné presvedčiť sa o jej reálnej existencii. Naozaj Biblia hovorí o nebeskej svätyni? Skutočne Biblia hovorí o chráme, ktorý sa nachádza v nebi? To je prvá otázka, ktorú dnes budeme študovať. Prvá časť má názov: Realita nebeskej svätyne.

Najprv sa pozrieme na svedectvá zo Starého zákona:

Žalm 11,4: *„Hospodin je vo svojom svätom paláci, Hospodin na nebesiach má svoj trón. Jeho oči hľadajú, Jeho pohľad skúma ľudských synov“.*

Tento žalm nám hovorí, že kde sa nachádza Hospodin? Nachádza sa vo svojom svätom chráme a dokonca sa tam nachádza aj Jeho trón.

V Žalme 18,7-11 nachádzame ešte jeden udivujúci opis Božieho chrámu: *„V úzkosti svojej som volal na Hospodina, kričal som na svojho Boha; zo svojho chrámu počul hlas môj a môj krik pred Ním prenikol Mu k ušiam. 8 Tu pohla sa a zatriasla zem a zachveli sa, pohli vrchov základy, lebo vzplanul hnevom. 9 Dym sa Mu valil z nozdier, zžieravý oheň z Jeho úst, žeravé uhličky blčali z Neho. 10 Naklonil nebesá, zostúpil, a mrákavu mal pod nohami. 11 Niesol sa na cherubovi a letel, vznášal sa na krídlach vetra“.*

Tu sa v 7. verši hovorí, že Boh vypočul môj hlas zo svojho príbytku. Používa sa tu poetický jazyk. Tu sa jasne hovorí, že niekde v nebeských priestoroch, v nebi má Boh svoj príbytok a práve odtiaľ reaguje na modlitby, zosiela pomoc, ochraňuje.

V ďalšom texte, v 2. knihe Samuelovej 22, 7-11, ktorý si môžete potom prečítať, nájdete tie isté slová.

Ďalej Žalm 68,35-36: *„Vzdajte moc Bohu! Jeho vznešenosť je nad Izraelom a Jeho moc je v oblakoch. 36 Úžasny je Boh zo svojej svätyne, On je Boh Izraela, ktorý dáva ľudu moc a silu! Boh je požehnaný!“*

Tu je jasne ukázané, že Boh má svätyňu a ukázaný je dokonca aj smer, že je to hore, v oblakoch.

Ideme ďalej, Starý zákon tiež spomína a opisuje nebeskú svätyňu:

Micheáš 1,2-4: „*Počujte, všetky národy, načúvaj zem, i čo ju naplňa, a nech je Hospodin, Pán, svedkom proti vám, Pán zo svojho svätého chrámu. 3 Lebo, hľa, Hospodin vychádza zo svojho mesta, zostupuje a kráča po výšinách zeme. 4 Vrchy sa rozplývajú pred Ním a údolia sa rozštepujú, ako sa vosk roztápa od ohňa, ako vody, ktoré sa valia po vrchu.*“

Čítame tu, že hore, v nebi je svätý chrám, ktorý sa nachádza v kozmickom priestranstve, odtiaľ Hospodin príde na našu zem druhý krát.

Zachariáš 2,17: „*Nech stíchne každý pred tvárou Hospodinovou, lebo práve sa pohýna zo svojho svätého príbytku.*“

Pripomínam vám, že v období keď Zachariáš písal tieto slová, pozemský chrám na zemi neexistoval. Bol zbúraný Nabuchodonozorom. Zachariáš to písal v 2. roku vlády kráľa Dária, keď chrám na zemi ešte nebol postavený, avšak Zachariáš spomína svätý príbytok, odkiaľ Hospodin koná predivné veci.

Takže, v Starom zákone nachádzame niekoľko takýchto miest, kde sa jasne spomína a dokonca sa popisuje nebeská svätyňa, nebeský chrám alebo ako sa niekedy volá: nebeský Boží príbytok.

V židovstve sa tento uhol pohľadu tiež zachoval. Sionský Talmud hovorí o existencii nebeského aj pozemského chrámu. Zachoval sa uhol pohľadu, na základe ktorého pozemský chrám nie je hlavná realita v duchovnom svete, pretože v nebi existuje pravý nebeský chrám, kde Hospodin sedí na svojom tróne. Takže, to boli svedectvá Starého zákona.

Podme sa pozrieť, čo nám hovorí Nový zákon o nebeskej svätyni, o nebeskom chráme:

List Židom 8,1-2: „*Hlavné z toho, čo hovoríme, je: Máme takého veľkňaza, ktorý si zasadol po pravici trónu Velebnosti v nebesiach 2 ako služobník svätyne a pravého stánku, ktorý postavil Pán, a nie človek.*“

Tieto dva verše hovoria, že Ježiš je veľkňaz, ktorý sa nachádza na nebesiach a vykonáva svoju službu v nebeskej svätyni. Čo je tu napísané - kto ju postavil? Pán a nie človek. Keď sa pozrieme do originálu, v gréčtine je napísané: **pravý** stánok - **originálny** stánok, čiže **reálny** stánok a v gréckom origináli sa používa starogrécke slovo „aletchinos“. Tam, v nebeských priestoroch teraz Ježiš Kristus ako veľkňaz vykonáva veľkňazskú službu v originálnom nebeskom Božom stánku, vo svätyni, ktorá bola postavená samotným Hospodinom.

Podrobnejšie si o tom môžeme prečítať v ďalšej kapitole - List Židom 9,11-12 a 24: „*Ale keď prišiel Kristus, Veľkňaz budúcich hodnôt, vošiel raz navždy do svätyne cez väčší a dokonalejší*

stánok, nie rukou urobený, to jest nie z tohto stvoreného sveta, 12 ani nie s krvou kozlov a teliat, ale so svojou vlastnou krvou, a vydobyl večné vykúpenie. 24 Lebo Kristus nevošiel do svätyne rukou urobenej, ktorá je len obrazom pravej, ale (vošiel) do samého neba, aby sa teraz zjavil pred Bohom ako náš zástanca“.

Sväté Písmo jasne hovorí, že v nebi existuje nebeská svätyňa, kde Ježiš vošiel nato, aby konal svoju svätú službu veľkňaza a mohol to urobiť na základe svojej vlastnej preliatej krvi.

V Liste Židom 6,17-20 je povedané na túto tému: *„Pretože Boh dedičom zaslúbenia čím nepochybnejšie chcel dokázať nezmeniteľnosť svojej vôle, zaručil to prisahou, 18 aby v dvoch nezmeniteľných výkonoch, ktorými Boh nemôže klamať, mali sme pevné povzbudenie (my), ktorí snažíme uchopiť ponúkanú nádej. 19 Táto je ako bezpečná a pevná kotva našej duše a preniká do najvnútornejšej čiastky, za oponu, 20 kam vošiel za nás Ježiš ako predchodca, keď sa naveky stal veľkňazom na spôsob Melchisedeka“.*

Tu je napísané, že Ježiš vošiel za oponu, lebo je veľkňazom a hovorí sa o tom, že v chráme boli dve opony. Prvá, ktorá otvárala vstup do svätyne a druhá, ktorá otvárala vstup do svätyne svätých. Ježiš vošiel do nebeskej svätyne ako náš veľkňaz.

Najpodrobnejšie a najzrozumiteľnejšie o svätyni v Novom zákone hovorí posledná kniha Zjavenie Jána. Poďme sa pozrieť na jej svedectvá ohľadom reálnosti a podstate nebeskej svätyne, nebeského chrámu.

Zjavenie Jána 1,12-13: *„Obrátil som sa, aby som pozoroval hlas, čo so mnou hovoril. A keď som sa obrátil, videl som sedem zlatých svietnikov 13 a uprostred svietnikov kohosi, ako Syna človeka, oblečeného do dlhého rúcha a cez prsia prepásaného zlatým pásom“.*

Obráťte pozornosť na 7 zlatých svietnikov. Kde sa nachádzali? Nachádzali sa v prvom oddelení svätyne a čítame, že vedľa nich je Syn človeka, Ježiš Kristus, ktorý je oblečený v dlhom rúchu - podér (grécke slovo), čo je dlhý odev židovského veľkňaza. Jánovi je tu predstavený Ježiš, oblečený ako veľkňaz v prvom oddelení svätyne.

Tento obraz pokračuje veľkolepým opisom výzoru Ježiša Krista v Zjavení 1,14-15: *„Jeho hlava a vlasy boli biele ako biela vlna, ako sneh, a jeho oči ako plameň ohňa. 15 Jeho nohy boli podobné kovu, rozžeravenému v peci a jeho hlas bol ako hukot veľkých vôd“.*

Ján vo svojom videní videl Syna človeka ako veľkňaza v nebeskej svätyni.

Ďalej, v Zjavení Jána 5,6-10 nachádzame pokračovanie opisu nebeského chrámu, svätyne: *„6 Potom som uvidel naprostriedku medzi trónom, medzi štyrmi bytosťami a medzi staršími Baránka, ktorý stál ako zabitý, mal sedem rohov a sedem očí, to jest sedem duchov Božích, poslaných na celú zem. 7 I prišiel a vzal [knihu] z pravice Sediaceho na tróne. 8 A keď vzal knihu, štyri bytosti a dvadsaťštyri starších padlo pred Baránkom. Každý mal citaru a zlaté čaše plné tymianu, to jest modlitieb svätých“.*

Takže, pred nami je obraz svätého chrámu, vedľa Božieho trónu vidíme Baránka akoby zabitého a tu sa stretávame s terminológiou služby v pozemskej svätyni. A v kontexte opisu Baránka a svätyně vidíme vo verši 8 zlaté čaše plné tymianu, ktoré sa vylievajú pred Božím trónom. To je ešte jeden obraz, ktorý nám znovu potvrdzuje realitu nebeského chrámu.

V Zjavení 7,15 čítame nasledovné: *„Preto sú pred trónom Božím a slúžia Mu dňom i nocou v Jeho chráme. Sediaci na tróne ich bude zatieňovať ako stan“.*

Ešte raz zopakujem, sú pre Božím trónom a slúžia Mu dňom i nocou. Kde? V Jeho chráme. Tu vidíme, že v chráme sa nachádza Boží trón a tento trón je výnimočne vyobrazený.

Prečítajme si, ako sa Boží trón popisuje v Zjavení Jána 4,2-5: *„A hneď som bol vo vytržení ducha. Hľa, trón stál na nebi a na tróne bol Sediaci. 3 Sediaci bol na pohľad podobný kameňu jaspisu a karneolu a vôkol trónu bola dúha podobná smaragdu. 4 Okolo trónu bolo dvadsaťštyri trónov a na nich sedelo dvadsaťštyri starších, oblečených do bieleho rúcha, na hlavách so zlatými vencami. 5 Z trónu vychádzali blesky, zvuky a hromy. Pred trónom horelo sedem ohnivých lúčov, to jest sedem Božích duchov“.*

Tu čítame o veľkolepom výzore Božieho trónu. Vidíme, že je tam dúha, ktorá sa podobá na smaragd. To si ani nevieme predstaviť. Blesky, zvuky a hromy - všetko sa to odohráva v nebeskej svätyni.

V Zjavení Jána 8,3-5 si môžeme prečítať ešte nejaké detaily, ktoré súvisia s opisom nebeského chrámu: *„Iný anjel prišiel, postavil sa k oltáru so zlatou kadidelnicou a dostal mnoho tymianu, aby ho pridal k modlitbám všetkých svätých na zlatý oltár pred trónom. 4 Dym tymianu vystupoval z anjelovej ruky pred Boha k modlitbám svätých 5 a anjel vzal kadidelnicu, naplnil ju ohňom z oltára a hodil ju na zem. A nastali hromy, zvuky, blesky a zemetrasenie“.*

Vidíme obraz služby, obraz vkladania tymianu na oltár, kadenie tymianu a vidíme, že anjel zobral kadidelnicu, naplnil ju ohňom z oltára a hodil ju na zem. Čo sa odohrávalo na zemi, keď to uhlie bolo hodené na zem? Čo to znamená, budeme podrobne študovať na niektorom z ďalších stretnutí.

Zjavenie Jána 9,13: *„A šiesty anjel zatrúbil, a počul som jeden hlas zo štyroch rohov zlatého oltára, ktorý stál pred Bohom“.*

Zjavenie Jána 11,19: *„Nato otvoril sa chrám Boží na nebi, vidieť bolo truhlu Jeho zmluvy v chráme, i nastali blesky, zvuky, hromy, zemetrasenie a veľký kamenec“.*

Tu vidíme ešte jeden veľmi dôležitý predmet, ktorý sa nachádza vo svätyni svätých – truhla zmluvy, vo vnútri ktorej je uložených 10 Božích prikázaní. Ján toto všetko videl vo svojom videní.

Ešte existuje niekoľko veršov, ktoré hovoria o svätyni:

Zjavenie Jána 14,15-17: „*Aj iný anjel vyšiel z chrámu a volal mohutným hlasom na Toho, ktorý sedel na oblaku: Spusť svoj kosák a žni, lebo prišla hodina žatvy, keďže dozrela žatva zeme! 16 A Ten, čo sedel na oblaku, hodil svoj kosák na zem a zožal zem. 17 Opäť iný anjel vyšiel z chrámu, ktorý je na nebi, a tiež mal ostrý kosák.*

Zjavenie Jána 15,5-6: „*Po tomto som videl: otvoril sa chrám stánku svedectva na nebi 6 a z chrámu vyšlo sedem anjelov, majúcich sedem pliaĝ; oblečení boli do čistého, skvúceho ľanového rúcha, na prsiach opásaní zlatými pásmi“.*

Pamätáte sa, kto bol ešte rovnako oblečený? V 1. kapitole Zjavenia – Ježiš Kristus. Toto je odev veľkňaza. To je vykonávanie služby v chráme, akú predtým v Starom zákone vykonávali Leviti a kňazi. Takisto aj anjeli v reálnej nebeskej svätyni vykonávajú tú istú službu.

Zjavenie Jána 15,7-8: „*Jedna zo štyroch bytostí podala siedmim anjelom sedem zlatých čiaš, plných hnevu Boha živého naveky vekov. 8 A chrám sa naplnil dymom Božej slávy a Jeho moci, takže nikto nemohol vojsť do chrámu, kým by sa neskončilo sedem pliaĝ siedmich anjelov“.*

A nakoniec, Zjavenie Jána 16,1 a 17: „*1 Potom som počul mohutný hlas z chrámu hovoriť siedmim anjelom: Chodte a vylejte na zem sedem čiaš hnevu Božieho! 17 Aj siedmy [anjel] vylial svoju čašu na vzduch, a vyšiel z chrámu od trónu mohutný hlas: Stalo sa!“* Tu čítame o závere služby v nebeskej svätyni.

Takže dnes, keď sme spolu začali cyklus na tému: Význam nebeskej svätyne v duchovnej skúsenosti človeka, najskôr sme si položili otázku, či vôbec existuje nebeská svätyňa, pretože veľké množstvo kresťanov nevie nič o existencii svätyne. Na túto tému sa veľmi málo rozpráva a prakticky sa takmer nekáže.

Prečítali sme veľmi veľa textov v Starom a Novom zákone, ktoré nám jasne hovoria, že od toho, čo sa odohráva v nebeskej svätyni, závisí život tých, ktorí žijú na zemi. Preto je nebeská svätyňa v Biblii predstavená ako reálne miesto, kde sa reálne vykonáva služba, ako miesto, kde prichádzajú naše modlitby, ako miesto, kde sedí Hospodin. Nebeská svätyňa je predstavená ako realita.

A teraz, čo to znamená pre nás osobne? Podrobne budeme v tomto cykle rozoberať všetky aspekty tejto otázky. Čo to znamená pre všetky oblasti duchovného života človeka.

Ale predtým, na záver si pozrieme 3 úryvky z Listu Židom:

List Židom 12,22-24: „*Ale pristúpili ste k vrchu Sionu a k mestu živého Boha, nebeskému Jeruzalemu, a k desaťtisícom anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu 23 a k zboru prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebesiach, k Sudcovi Bohu všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí dosiahli dokonalosť, 24 k Prostredníkovi novej zmluvy, Ježišovi, a k pokropeniu krvou, ktorá volá hlasnejšie ako Ábelova“.*

Sväté Písmo hovorí, že vy kresťania, vy veriaci, ste pristúpili k týmto nebeským realnostiam. Ako by sme preložili slovo „pristúpili“? Podišli, priblížili sa, vošli, stali sa súčasťou, vstúpili do kontaktu. Nebeská svätyňa je reálna a nie je tak ďaleko, že by bola nedosiahnuteľná pre človeka. Biblia nám jasne hovorí, že sme pristúpili, vošli do svätyne.

V Liste Židom 6, 19-20 sme už čítali: *„Táto je ako bezpečná a pevná kotva našej duše a preniká do najvnútornejšej čiastky, za oponu, 20 kam vošiel za nás Ježiš ako predchodca, keď sa naveky stal veľkňazom na spôsob Melchisedeka“* – čiže fakticky spolu s Ním vchádzame za oponu .

V Liste Židom 4,16 je dokonca výzva, aby sme vchádzali do nebeskej svätyne: *„Pristupujme teda so smelou dôverou ku trónu milosti, aby sme dostali milosrdenstvo a našli milosť na pomoc v pravý čas“*.

Kde sa nachádza trón milosti? V nebeskej svätyni. Apoštol nás vyzýva, aby sme tam smelo prichádzali. Načo? Aby sme dostali milosť na pomoc v pravý čas.

Ďalšia výzva je Liste Židom 10,19-23: *„A keď máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, 20 tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo, 21 a keď máme veľkňaza nad Božím domom, 22 pristupujme s úprimným srdcom v plnosti viery, so srdcom očisteným od zlého svedomia a s telom omytým čistou vodou“*.

Sväté Písmo nás neraz vyzýva vchádzať, pristupovať do nebeskej svätyne. Ako nás vyzýva vchádzať? S úplnou vierou vďaka preliatej krvi Ježiša Krista.

Preto, keď sa obraciate k Bohu, predstavte si nebeskú svätyňu. V Biblii je dostatočne veľa napísané, aby sme vedeli, ako svätyňa vyzerá. Môžete si ju predstaviť, lebo jej detaily sú podrobne popísané. Predstavte si nebeskú svätyňu, Boží trón, započúvajte sa do spevu anjelského chóru, ktorý spieva: Svätý, svätý, svätý Pán Boh vševládny. Vdychujte príjemnú vôňu tymianu, precíťte nebeskú atmosféru, pretože vchod do nej je otvorený vďaka viere.

Keď sa modlíte, čo si predstavujete? Aký je váš vizuálny obraz, keď sa obraciate k Bohu? Asi každý má ten svoj obraz, niekto možno žiadny. Nemusíme si nič vymýšľať, pretože Sväté Písmo nám už vytvorilo a popísalo veľkolepý, grandiózny obraz a hovorí: Vchádzajte, pristupujte, aby ste dostali pomoc. A teraz, keď sa budeme modliť, keď sa budeme obracať k Hospodinovi, nech je vo vedomí každého z nás tento obraz nebeského chrámu, aspoň na základe toho, čo sme dnes študovali. V nasledujúcich stretnutiach sa dozvieme oveľa viac na danú tému. Keď sa modlíte a obraciate sa k Hospodinovi, predstavujte si, ako vyzerá nebeská svätyňa. Aj dnes, aj zakaždým, keď budete hovoriť s Hospodinom. Amen.

Preložené so súhlasom Vitalija Olijnika.